

Vzdělávání pro zdraví

Zdravotnické školy připravují odbornice a odborníky v nelékařských zdravotnických profesích od sester a záchranářů přes laboranty, zubní techniky, dentální hygienisty, nutriční terapeuty, zdravotnické asistenty až po rekondiční maséry. Prakticky všechny školy se kromě přípravy budoucích zdravotníků věnují i vzdělávacím a osvětovým akcím pro veřejnost.

Zdravotničtí pracovníci se běžně setkávají s pokročilou technikou a s nejmodernějšími farmaceutickými přípravky. Nakolik jsou žáci a studenti zdravotnických škol v kontaktu s reálnou praxí? Dotazníkové šetření potřeb SŠ a VOŠ ze závěru loňského roku potvrdilo, že právě odborné vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli je pro „zdrávky“ jednoznačnou prioritou. Více než 90 % VOŠ zdravotnických uvádí, že se odborníci z praxe přímo podílejí na výuce. Například na SZŠ a VOŠ zdravotnické v Hradci Králové působí na 50 externistů – vyučují zde lékaři, sestry i laboranti z FN Hradec Králové, z lékařské i farmaceutické fakulty UK. Podobně na tom je SZŠ a VOŠ zdravotnická v Plzni, jež spolupracuje se 78 odborníky z plzeňské FN i LF UK, zdravotnické záchrané služby i z dalších státních a soukromých pracovišť.

O stáže je zájem

„U zubních techniků jsme vyzkoušeli také tandemovou výuku pedagoga školy s odborníkem z praxe – studenti byli z takto organizované výuky nadšeni,“ uvádí ředitelka královéhradecké školy PaedDr. Soňa Lamichová. „Bohužel to není a z finančních důvodů ani nemůže být běžná praxe, nicméně projekt šablon nám ji umožnil a naplánovali jsme ji také v navazujícím projektu šablony II,“ dodává. (Šablony vyhlášené MŠMT jsou projekty se zjednodušeným vykazováním financované z ESIF – pozn. aut.) Oslovená plzeňská škola je využívá rovněž k financování stáží pedagogů na moderních zdravotnických pracovištích. Zájem o stáže pedagogů má více než 70 % VOŠ, jak ukázalo zmíněné šetření projektu Podpory krajského akčního plánování.

Odborníci z praxe se účastní rovněž tvorby školních vzdělávacích programů (ŠVP). „V rámci jejich akreditace se podílejí na koncepci a obsahovém zaměření modulu, který vyučují. Individuálně spolupracují s koordinátorem daného oboru,“ doplňuje PhDr. Ivana Křížová, ředitelka SZŠ a VOŠ zdravotnické v Plzni, která byla vyhlášena „Zdrávkou roku 2018“. V Plzni se odborníci jako členové zkušebních komisí účastní také absolutorii studentů, což je v rámci ČR praxe obvyklá zhruba u poloviny VOŠ. Jako naprostou nezbytnost vidí ředitelka Soňa Lamichová z Hradce Králové účast odborníků při tvorbě studijních materiálů: „Máme řadu aplikací přístupných v prostředí internetu. Ve spolupráci s předními odborníky z klinických pracovišť FN HK, špičkových soukromých zařízení, zejména v oblasti

sv. Zdislavy pro matky a dítě v tísní...). Plzeňská SZŠ a VOŠ dlouhodobě spolupracuje s nemocnicemi v kraji (Klatovy, Domažlice, Stod, Rokycany, nemocnice Primaved, Mulačova nemocnice, Dětské centrum, krajská zdravotnická záchranná služba), kvůli zájmu o nábor absolventů ji aktivně oslovují i zdravotnická zařízení z Karlových

NEDOSTATEK ZDRAVOTNICKÝCH PRACOVNÍKŮ VÝZNAMNĚ URYCHLUJE SPOLUPRÁCI ŠKOL A ZAMĚSTNAVATELŮ.

Varů, Hořovic či pražská VFN. Stěžejní je podle ředitelky Křížové spolupráce s plzeňskou fakultní nemocnicí – v rámci reflexe pracují oba partneři s vyhodnocováním zpětné vazby prostřednictvím evaluačních dotazníků a management školy i FN se schází k pravidelným konzultacím. „Díky projektům podpořeným z programu Erasmus+ a z Norských fondů odjíždějí někteří žáci na dvou až třítýdenní stáže do Norska, Anglie a na Slovensko. Plánujeme tříměsíční stáž studentů oboru Diplomovaná všeobecná sestra v Anglii a stáže pedagogů v Norsku,“ říká Soňa Lamichová. Dodává však, že tato forma rozvoje odborných kompetencí žáků i pedagogů je možná pouze díky projektům a závisí na míře jejich finanční podpory. Budoucí zdravotníci z Plzně praktikují ve slovenské Nitře a v sousedním Německu.

Zdrávky pro veřejnost

Zdravotnické školy fungují i jako centra dalšího vzdělávání a celoživotního učení. V té plzeňské

například vybudovali edukační centra zaměřená na zdravý životní styl, první pomoc, dentální hygienu a nutriční terapii, která oslovují různé cílové skupiny – děti z MŠ i ZŠ, pedagogy, pracovníky partnerských firem i širší veřejnost včetně seniorů. Edukační centrum nabízí tematické projektové dny pro žáky, vzdělávání pro zdravotnické asistenty, simulační nácvik záchrany života, dentální poradenství i poradenství ke zdravému stravování a životnímu stylu. Speciálně pro pedagogy je určen vzdělávací program předlékařské první pomoci, o který je značný zájem.

Různé zaměřené kurzy první pomoci nabízí pedagogům, široké veřejnosti i v rámci firemního vzdělávání také hradecká zdravotnická škola. Zareagovala rovněž na problém nedostatečné kapacity předškolních zařízení a zájem žen o možnost profesního uplatnění v péči o nejmenší – nabízí 160hodinový akreditovaný kurz s následnou možností složit zkoušku a získat profesní kvalifikaci Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky a Chůva pro dětské koutky. Nedostatek zdravotnických pracovníků významně urychluje spolupráci škol a zaměstnavatelů. Ukázkovým příkladem jsou podle ředitelky Lamichové společné prezentace na propagačních a náborových akcích v rámci kraje, případně kombinace stipendií a náborových příspěvků ze strany nemocnic určené budoucím sestřám. Plzeňský kraj se snaží podpořit užší spolupráci škol s nemocnicemi projektem Studuj srdcem – aktivity propagující význam zdravotnických oborů mají cílit na děti nejen v základních, ale už i v mateřských školách. ■

DANIELA KRAMULOVÁ, publicistka projektu P-KAP, Národní ústav pro vzdělávání

stomatologické péče, a odborníků z farmaceutické fakulty UK jsme vytvořili multimediální výukové materiály pro čtyři obory.“ V rámci celorepublikového projektu Inovace vyššího odborného vzdělávání zde vznikají další tzv. otevřené digitální zdroje – velkou část jejich autorů, korektorů a recenzentů představují právě odborníci z praxe.

Studenti v terénu

Odborné praxe žáků a studentů, zpravidla na pracovištích regionálních zaměstnavatelů, zajišťuje více než 90 % zdravotnických škol, byť se jejich organizace liší podle ŠVP jednotlivých oborů. Plzeňští žáci střední zdravotnické školy stráví na pracovištích 1 až 2 dny v týdnu, studenti VOŠ i blokově 1 až 8 týdnů. Budoucí hradečtí zdravotníci vykonávají v nemocnicích, v lékárnách a zubních laboratořích několikátýdenní souvislé praxe, v oboru Diplomovaná všeobecná sestra až 9 týdnů v jednom semestru. Součástí výuky jsou odborné exkurze seznamující s vysoce specializovanými zdravotnickými pracovišti. „V rámci ČR vyhledáváme ta, kde neprobíhá běžná odborná praxe,“ doplňuje Soňa Lamichová. Exkurze plzeňské školy rozšiřují pohled na oblast zdravotnictví a sociální péče o zařízení pro zdravotně či sociálně znevýhodněné (ústav sociální péče, stacionář, psychiatrická nemocnice, dětský domov, diagnostický ústav, domov pro seniory, Dům světla, Domov

